

Felles uttalelse fra Reindriften i Nordland

Vi, ledere av reinbeitedistrikter i Nordland, har vært samlet på Storjord i Saltdal 13. oktober 2020. Vi har én stor felles bekymring – framtida for reindriften i Nordland. Reindriften sin produksjon og avkastning har gradvis blitt redusert gjennom flere år. De siste årene har den negative utviklingen akselerert. Nå står vi ved et veiskille – økonomisk, driftsmessig og kulturelt.

Som reindriftsutøvere ønsker vi å produsere mat til mennesker, ikke bare til rovvilt. Men vi ser tydelig at den todelte målsetningen i rovviltpolitikken ikke fungerer. Stortinget har sagt at rovviltforvaltningen må håndteres slik at det kan drives forsvarlig reindrift og sauedrift innenfor akseptable økonomiske rammevilkår. I det ligger en differensiert forvaltning som tar hensyn til våre beiteområder, og det at rovvilt skal overleve i norsk fauna. Nå er rovviltet i Nordland i ferd med å spise seg ut av sitt eget matfat.

Reinen er rovviltets viktigste byttedyr i Nordland. Vilde byttedyr som hare og rype, har forsvunnet mange steder. Hvis rovvilt skal overleve i Nordland, må reinen overleve. Reindriften må få høste av egen produksjon og få en bærekraftig utvikling. Nå ser vi at slakteuttaket stadig blir mindre. Reintallet går nedover i de fleste reinbeitedistriktene. Selv voksne og kraftige livdyr blir drept og skadet av rovvilt.

Det todelte målet - målet om beitedyr og målet med rovvilt, er ikke oppnådd i Nordland. Dagens politikk og forvaltning motvirker begge målene. Det skyldes at grunnforutsetningen med bærekraft for beitenæringene ikke er til stede.

Vi mener at rovvilt nå må forvaltes ut fra beitenæringenes bærekraft. Visst kan tapsårsakene i reindriften være sammensatte. Men det er det ikke forsket nok på. Da mener vi at det må gjøres noe med den største kjente tapsårsaken – tap av rein til rovvilt. Rovviltpresset må ikke overgå beitebrukernes bærekraft, men slik er situasjonen blitt i Nordland.

Vi trenger straks-tiltak, og vi foreslår:

- Tre unntaksår der de som ikke slakter nok til å være tilskudsberettiget mottar et flatt tilskudd for å bygge opp reinflokkene.
- Kraftig økning av forebyggende og konfliktdempende tiltak mot rovvilt (FKT-midler) til de som ønsker å føre rein om vinteren for å få den til å overleve rovviltangrep
- Større uttak av jerv, gaupe og ørn i alle reinbeitedistrikt til at reindriften oppnår bærekraft i hvert enkelt reinbeitedistrikt
- Endring i rovviltpolitikken slik at rovvilt blir forvaltet ut fra beitenæringenes bærekraft
- Planlagte bjørneområder i Nordland fjernes. Vi har ikke bærekraft til å føre og holde i live enda én til rovviltart.

Vi ønsker å samarbeide med andre beitebrukere for å oppnå en endring. Vi mener at spredte gårdsbruk og utmarksbeiting av flere beitedyrarter er en forutsetning for at også rovvilt skal leve i Nordland. Men da må all beitebruk være bærekraftig, og rovvilt må forvaltes på den premissen.

Norge har en folkerettslig forpliktelse til å sikre grunnlaget for samisk reindrift og samisk kultur. Vi er i ferd med å bli frarøvet vårt livsgrunnlag. Hvor er hjelpen når vi trenger den mest? Stortinget og regjeringen må ta ansvar for en endring slik at rovviltforvaltningen bygger på at beitebruk skal være bærekraftig.

Erkjennelse fra møtet på Storjord 13.10.20: Reindrifta er i en dyp krise, og vi kommer ikke i posisjon til å begynne å finne løsninger. Reindriftas rammevilkår forvaltes av mange sektorer/forvaltningsorganer i statsforvaltningen. Den oppstykkede forvaltningen utgjør for oss problemer som er uløst, og som har vært uløst i mange år. Utfra signalene på møtet på Storjord så innser vi at det ikke er hjelp å få fra reindriftens forvaltningsorgan. Vår «førstelinjetjeneste» ser ikke sin naturlige rolle i å være premissleverandør for å koordinere på tvers av statlige sektorer. En av Fylkesmannens oppgaver er å være «statens forlengede arm» i fylket og således være informasjonskanal inn til sentrale myndigheter. Vi ser derfor ingen hensikt å fortsette dialogen med FM om reindriftas rammevilkår. Vi har ikke tid til å definere Fylkesmannens rolle, vi må jobbe med utenforstående aktører slik at det faktisk finnes en reindrift å forvalte i fremtiden. Vår skjebne synes å være overlatt til oss selv.

Følgende reinbeitedistrikt var til stede: Skjomen reinbeitedistrikt, Duokta reinbeitedistrikt, Balvatn reinbeitedistrikt, Saltfjellet reinbeitedistrikt, Ildgruben reinbeitedistrikt, Voengelh-Njaarke, Røssåga/Toven reinbeitedistrikt og Jillen-Njaarke reinbeitedistrikt.

Følgende reinbeitedistrikt har senere gitt sin tilslutning: Stájggo-Hábmer reinbeitedistrikt, Frostisen reinbeitedistrikt, Byrkije reinbeitedistrikt, Hestmannen/Strandtindene reinbeitedistrikt

Alle reinbeitedistrikt i Nordland.